Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32774

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu (Y?YÖ-KF), yeti?kinlerdeki ba?lanma stillerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal ölçe?in Türkçe uyarlamas?d?r. Bu ölçek, özellikle romantik ili?kiler ba?lam?nda bireylerin kayg? ve kaç?nma boyutlar?ndaki ba?lanma örüntülerini k?sa ve etkin bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedefler. Mustafa Savc? ve Fatih Aysan taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe popülasyonunda yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlik** sergiledi?ini ortaya koymu?tur. Bu çal??ma, psikolojik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda ba?lanma teorisine dayal? de?erlendirmeler için sa?lam bir araç sunmaktad?r.

Ölçe?in orijinal yap?s?, iki temel boyutu, yani **kayg?** ve **kaç?nma** alt boyutlar?n? korumaktad?r. Ölçe?in uyarlama süreci, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak titizlikle incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i, Ba?lanma Teorisi, Kayg?, Kaç?nma, Romantik ?li?kiler, Psikometri, Uyarlama, K?sa Form.

Yazarlar

Mustafa Savc?, Fatih Aysan

Amaç

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu'nun temel amac?, yeti?kin bireylerin romantik ili?kilerdeki ba?lanma stillerini olu?turan temel boyutlar? (ba?lanma kayg?s? ve ba?lanma kaç?nmas?) psikometrik aç?dan sa?lam bir ?ekilde ölçmektir. Bu k?sa form, orijinal uzun formun sundu?u kapsaml? ölçümü korurken, ara?t?rma ve klinik süreçlerde zaman verimlili?i sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türkiye popülasyonunda yap?lan ara?t?rmalara katk?da bulunmak ve kültürleraras? psikoloji çal??malar?na olanak tan?mak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, bireylerin yak?nl?k aray???, ba?kalar?na güvenme e?ilimi ve ili?kilerde terk edilme korkusu gibi ba?lanma ile ilgili temel dinamikleri de?erlendirmede kullan?l?r.

Yap?

Ölçek, yeti?kin ba?lanma literatüründe yayg?n olarak kabul gören iki boyutlu modeli temel al?r: **Ba?lanma Kayg?s?** ve **Ba?lanma Kaç?nmas?**. Ba?lanma Kayg?s?, ki?inin yak?nl?k ve kabul

ARABPSYCHOLOGY.COM

görme iste?i ile reddedilme veya terk edilme korkusu aras?ndaki çat??may? yans?t?rken; Ba?lanma Kaç?nmas?, yak?n ili?kilerden duyulan rahats?zl???, ba??ms?zl?k aray???n? ve duygusal mesafeyi koruma e?ilimini ölçer.

Bu iki boyut, bireylerin romantik partnerleriyle kurduklar? ili?kilerdeki davran??sal ve duygusal örüntüleri tan?mlamak için kritik öneme sahiptir. Ölçek maddeleri, bu iki temel yap?y? temsil edecek ?ekilde tasarlanm??t?r ve yap?sal geçerli?i faktör analizleri ile desteklenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. AFA sonuçlar?, ölçek maddelerinin beklenen ?ekilde iki temel faktörde topland???n? göstermi?tir.

?ki ayr? örneklem üzerinde gerçekle?tirilen DFA sonuçlar?, iki boyutlu yak?n ili?kilerde ya?ant?lar modelinin veri ile iyi bir uyum sergiledi?ini kan?tlam??t?r. Elde edilen uyum indeksleri ?unlard?r: CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi) de?erleri .95 ve .96, RMSEA (Yakla??k Hata Karekökü Ortalamas?) de?erleri .09 ve .07, ve SRMR (Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt?s?) de?erleri .10 ve .09 olarak bulunmu?tur. Bu de?erler, önerilen iki faktörlü yap?n?n Türkçe kültürde geçerli oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu'nun güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak yap?lm??t?r. Ölçe?in **iç tutarl?l?k** güvenirlik katsay?lar? (Cronbach Alfa), alt boyutlar baz?nda güçlü de?erler göstermi?tir: Kayg? alt boyutu için katsay?lar .77 ile .86 aras?nda, kaç?nma alt boyutu için ise .78 ile .88 aras?nda de?i?mektedir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in zamana kar?? istikrar?n? belirlemek amac?yla üç hafta arayla yap?lan test-tekrar test güvenirlik katsay?lar? da hesaplanm??t?r. Kayg? alt ölçe?i için bu katsay? .82, kaç?nma alt ölçe?i için ise .89 olarak bulunmu?tur. Yüksek test-tekrar test katsay?lar?, ölçe?in zaman içinde kararl? sonuçlar verdi?ini ve güvenilir oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla ilk olarak Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin teorik beklentilere uygun olarak iki ayr? faktörde grupland???n? net bir ?ekilde ortaya koymu?tur: Ba?lanma Kayg?s? ve Ba?lanma Kaç?nmas?.

AFA sonuçlar?n?n ard?ndan, iki ba??ms?z örneklem üzerinde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerçekle?tirilmi?tir. DFA, iki boyutlu teorik modelin veri ile mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir. Özellikle CFI de?erlerinin .95 ve üzerinde olmas?, RMSEA de?erlerinin ise kabul edilebilir s?n?rlar içinde kalmas? (s?ras?yla .09 ve .07), ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü kan?tlar?d?r. Bu sonuçlar, ölçe?in k?sa formunun psikometrik olarak sa?lam bir iki faktörlü yap?y? temsil etti?ini göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu (Romantik ili?ki ya?ayan bireyler)

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: Romantik ili?ki deneyimi olan genel popülasyon veya üniversite ö?rencileri.

Test Methodology: 7'li Likert tipi derecelendirme. Yan?tlar, "1" **Hiç kat?lm?yorum** ile "7" **Tamamen kat?l?yorum** aras?nda de?i?mektedir. Yüksek puanlar ilgili ba?lanma boyutunda (kayg? veya kaç?nma) yüksek düzeyde deneyim ya?and???n? gösterir.

Anahtar Kelimeler

Ba?lanma, Kayg?, Kaç?nma, Psikolojik Ölçek, ?ç Tutarl?l?k, Faktör Analizi, Romantik ?li?ki.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: msavci@firat.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mustafa Savc?)

Correspondence Address: F?rat Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Elaz??, Türkiye (Tahmini)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Savc? ve Aysan taraf?ndan 2016 y?l?nda uyarlanm?? ve yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. ?leti?im e-posta adresi: **msavci@firat.edu.tr**.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: yakin-iliskilerde-yasantilar-olcegi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

kisa-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Savc?, M. ve Aysan, F. (2016). Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu'nun Türkçe uyarlamas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *VIII. Uluslararas? E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi* içinde (s.837-846). Çanakkale.

Yak?n ?li?kilerde Ya?ant?lar Ölçe?i K?sa Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

?htiyaç duydu?umda romantik ili?ki ya?ad???m ki?inin yard?m?na ba?vurmak benim için faydal? olur.

Genellikle sorunlar?m? ve kayg?lar?m? romantik ili?ki ya?ad???m ki?i ile konu?urum

ARABPSYCHOLOGY.COM